

Anicet Villar, de Serchs

Un berguedà poc o gens recordat i reconegut com a tal és el mestre i pedagog Anicet Villar i Villar, nascut a la població de Cercs el 1895. En aquesta vila va passar part de la seva infantesa.

Mestre vocacional, començà els seus estudis el 1913, acabant-los el 1917. Destacà en el camp de la pedagogia, especialment en l'edició de llibres d'escola, arribant a publicar una quarantena de títols vinculats al camp del magisteri, en diverses especialitats.

Tingué diversos destins i càrrecs en el món de l'ensenyament, el primer dels quals a Marçà, al Priorat, lloc on arrelà, després seguiren: Port-bou, Sant Feliu de

Llobregat i a partir del 1931 Barcelona, a l'escola Pere Vila. Alumne de Pompeu Fabra en llengua catalana, en els anys de la II República va ser un impulsor destacat de la promoció del català a les escoles. Formà part del Consell Directiu de la Casa del Mestre de Barcelona i dirigí la revista pedagògica *Avante*. Va ser en aquest període quan es va iniciar en la publicació d'obres adreçades a l'escola.

Precisament arrel d'aquestes publicacions, i sols en els llibres, va canviar el seu segon cognom pel "de Serchs", en recordança a la seva vila nadiua, encara amb l'ortografia tradicional.

Passada la Guerra Civil va ser depurat i

hagué d'exercir el seu magisteri a Castella (1940), retornat a Barcelona, ben aviat va reprendre la publicació d'obres dedicades a l'ensenyament, gairebé sempre a l'Editorial Salvatella, primer en castellà, reintroduint el català en alguns temes a partir de finals dels anys cinquanta. Aquests anys ocupen la major part de la seva carrera i producció bibliogràfica.

Potser l'obra més representativa de la seva producció és el llibre de lectura *Terra i ànima*, "lectures sobre coses de Catalunya", editat per primera vegada el 1934, esgotat de seguida, i reeditat ja el 1935. Encara avui és l'únic llibre seu que es manté present al catàleg d'Editorial Salvatella

D. Aniceto Villar

“Don Aniceto Villar es un prestigio solidísimo del Magisterio Nacional español que realiza una labor perfecta y abnegada lo mismo al frente de la escuela que en el campo de las publicaciones escolares, en las que es igualmente maestro.”

ANTONIO CLEOFÉ
 Director del Grupo Escolar
 “Ramón Llull” de Barcelona

51

en la setena edició; adaptat als temps, ha canviat les il·lustracions i alguns textos. Ha estat sense dubte la seva obra de més èxit. El 1942 n'efectuà una adaptació al castellà: *Tradición y paisaje*, també ben representativa de les circumstàncies de l'època.

Els lligams d'Anicet Villar amb el Berguedà varen ser sempre més sentimentals que efectius, així sembla confirmar-ho el contingut de *Terra i ànima*, referit a Catalunya, que inclou, grans temes berguedans, en els apartats corresponents al guió de l'obra: Berga i Queralt, el Pi de les Tres Branques, el Llobregat, el Rescat de les Cent Donzelles, el Comte Arnau, etc.

Encara en la darrera edició va afegir un poema dedicat a Queralt. Visità Cercs, i diversos llocs del Berguedà, quan preparava l'edició d'aquest llibre i recorria Catalunya amb cotxe.

Vinculat a Marçà (Priorat), on es va retirar, allí va rebre l'homenatge dels seus antics alumnes. L'ajuntament va decidir dedicar-li l'escola de la població, que porta el seu nom. Morí el 1980.

Bona part dels seus llibres són conservats a l'Arxiu Comarcal del Berguedà.

Xavier Pedrals i Costa,
 arxiver de l'Arxiu Comarcal del Berguedà

